

LÄRARHANDLEDNING

NORA

DEL
1-5

- Nora och demokratin
- Nora röstar
- Nora på nämndmöte
- Nora räddar biblioteket
- Nora och klimatet

TIPS PÅ SAMTAL OCH TEMAAKTIVITETER

För lärare i förskolan
och lågstadiet

NORA Samhällskunskap för de yngsta

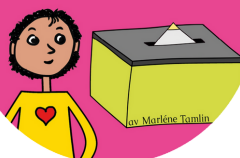
Nora och demokratin

Utbildningen ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden till ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling.

Lpfö 18

Nora röstar

Böckerna om Nora tar upp flera olika viktiga frågor kopplade till demokrati och hållbar utveckling. Genom att anpassa diskussionen och arbetet runt böckerna kan de passa både förskolan och grundskolans lägre årskurser.

Nora på nämndmöte

Varje bok avslutas med några diskussionsfrågor, men för den som vill arbeta lite mer på djupet med innehållet följer i detta häfte några förslag på samtalsämnen kopplade till specifika uppslag i respektive bok, samt idéer på aktiviteter som kan passa för att arbeta vidare med böckernas teman.

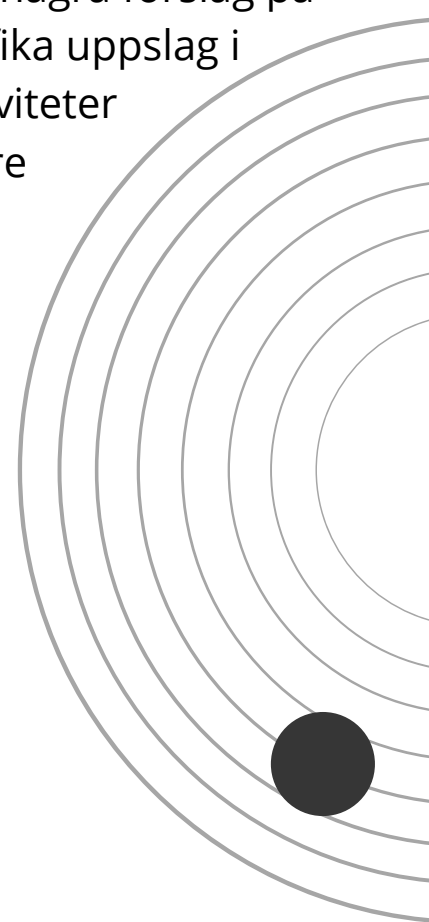
Nora räddar biblioteket

Nora och klimatet

Lärohandledningen är framtagen av författaren Marléne Tamlin, med stöd av Charlotta Lind, förskolerektor och Jelina Kronberg Thomasdotter, förskollärare.

Nora och demokratin

Nora berättar om olika statsskick och varför det är toppen med demokrati!

Huvudtema: Alla är olika och tror och tycker olika, demokrati är att bestämma tillsammans.

Nora och demokratin tar sig an flera komplexa ämnen och ger utrymme för att stanna upp och samtala kring olika frågor som regler, valfrihet, mångfald och demokrati.

SAMTAL

Uppslag 1-3: Vilka regler kan barnen komma på, vad skulle hända utan dem? Hur tycker barnen de borde vara och varför?

Uppslag 4: Samtala kring prinsessor, fritt val och rättvisa. Att vara prinsessa låter kul, men hur är det att tvingas vara det hela tiden? Eller att inte få vara det alls?

Uppslag 5-6: Hur blir det om bara några få får bestämma. Hur känns det för de som inte får vara med?

Uppslag 7: Samtala om olikheter. Hur är vi olika? Varför är det bra? Vore det tråkigt om alla var lika?

Uppslag 8-10: Diskutera detta att bestämma tillsammans och att inte alltid kunna få helt som en vill. Hur bestämmer vi tillsammans? Vad är en kompromiss?

AKTIVITET

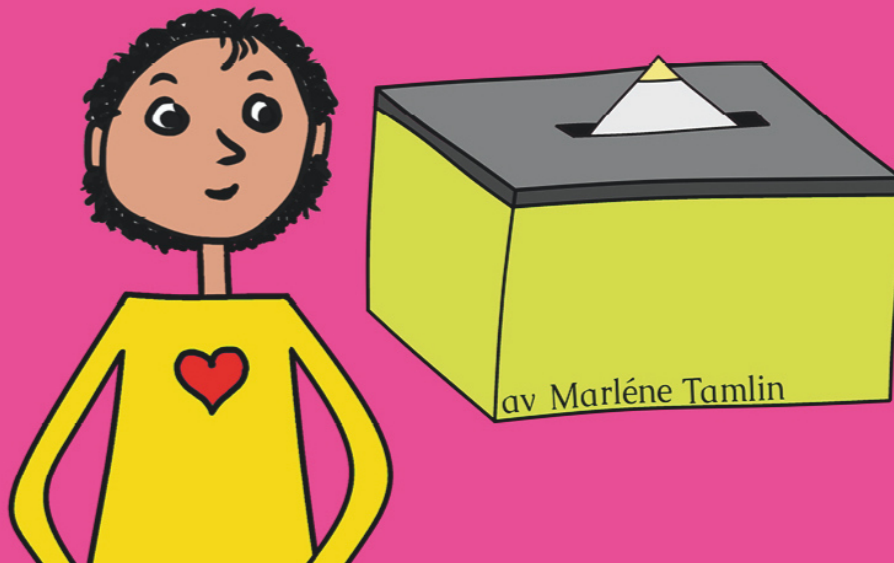
Bestäm något tillsammans. Välj något konkret i barnens närhet de får bestämma över som grupp. Erbjud färdiga alternativ eller låt barnen komma med idéer. Lyssna på varandras idéer och argument, kompromissa och rösta. Hitta en lösning som också tar hänsyn till minoriteten. (Tips: rösta med legobitar eller liknande för att tydligare visualisera rösterna.)

Bjud in besök.

Till exempel en vuxen som levt i ett land utan demokrati som kan berätta hur det var - och vad hen tycker är bra med Sveriges demokrati.

Visualisera mångfalden i gruppen. Sätt upp eller rita ett träd på en vägg, klipp ut olika löv eller former och låt barnen välja sin favorit och färglägga med sin favoritfärg och sätta upp på trädet. Resultatet visar hur olika alla tycker, och hur fint det blir tillsammans.

Nora röstar

**Det är val och Nora ska rösta -
men på vem? Nora läser på och
lyssnar på debatter innan hon
bestämmer sig. Sen följer
valvakan!**

Huvudtema: Hur ett val eller
en omröstning går till i
praktiken.

Nora röstar ger en konkret beskrivning av
koncept som partier, val, rösträkning och
kompromisser att jobba vidare med.

SAMTAL

Uppslag 1-5: Vad tycker barnen är bra? Går det att utveckla eller få mer av? Vad tycker barnen är dåligt? Går det att förändra? Hur? Vad är viktigt och varför? Finns det några barn i gruppen som tycker lite lika, kan de samarbeta?

Uppslag 6-7: Samtala kring rösträtt. Varför är det viktigt med lika rösträtt för alla vuxna? Det har inte alltid varit så, hur förändrades det? Hur gammal ska en vara för att rösta?

Uppslag 8-9: Jämför staplarna på uppslag 8 med antalet personer runt bordet på uppslag 9. Partier som får fler röster får fler representanter. Men ingen har egen majoritet.

Uppslag 10-11: Hur går ett demokratiskt samtal till? Vad är en kompromiss? Brukar barnen kompromissa ibland?

AKTIVITET

Håll en omröstning. Välj något barnen får bestämma över, till exempel ett utflyktsmål. Erbjud några alternativ och låt barnen rösta med lappar i en låda. Flest röster vinner.

Fördjupning: Låt barnen komma med förslag själva och/eller kräv majoritet för att det ska bli av. Hjälp dem att samtala och kompromissa tills ett förslag kan få majoritet.

Skapa egna partier.

Alla får hitta på ett eget parti. Vad tycker det partiet är bra, dåligt och viktigt? Vad heter det? Rita dess partisymbol!

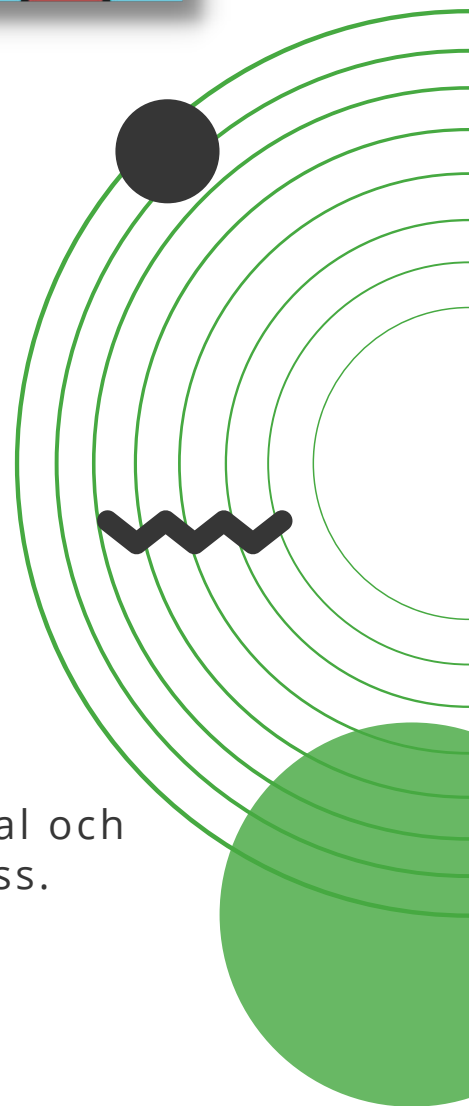
Fördjupning: Skapa partierna tillsammans i grupper, varje grupp ska kompromissa och komma överens om partiprogrammet. Går det? Och kan två grupper som redan kompromissat inom sig sedan kompromissa ihop sig?

Nora har en snäll granne som är politiker ibland. Idag ska Nora få följa med på nämndmöte! Var ska den nya lekplatsen placeras?

Huvudtema: Politiker är vanliga människor och det kan finnas olika sätt att vilja göra saker bättre.

Nora på nämndmöte engagerar till samtal och åsikter om den fysiska miljön omkring oss.

SAMTAL

Uppslag 1-3: Känner barnen någon som är politiker ibland? Vad är hen med och bestämmer om? Eller någon som sitter i en föreningsstyrelse?

Uppslag 4-7: Vilket av nämndpolitikernas förslag tycker barnen bäst om? Har de andra förslag på var lekplatsen ska ligga? Testa en handuppräckning i barngruppen.

Uppslag 9: Vad tycker barnen att soptunnan ska säga? Varför då?

Uppslag 10: Vad skulle barnen mer vilja tycka till om? Vem bestämmer om det? Ska ni skriva ett brev till dem?

AKTIVITET

Bjud in en fritidspolitiker. De flesta förtroendevalda ställer gärna upp på förfrågningar. Låt barnen förbereda frågor. Hur ser en vanlig dag ut? Vad gör hen när hen inte är politiker? Vad är hen med och bestämmer över? Hur går det till?

Fördjupning: Förbered medskick! Rita / skriv / bygg / filma synpunkter för politikern att ta med sig tillbaka till nämnden.

Drömllekplatsen.

Rita och klipp favoritlekattraktionerna och klistra ihop till en stor gemensam drömllekplats på väggen! Kanske också fota och skicka till tekniska nämnden? och lokaltidningen?

Projekt hos er? Har ni möjlighet att göra något med er egen fysiska miljö, som barnen kan få vara med och bestämma över? Vilken färg en vägg ska målas i, någon uteleksak som ska köpas in eller kanske till och med en uppiffning av en lekplats? Ha (nämnd)möte om saken!

Nora räddar biblioteket

Noras älskade kvartersbibliotek ska stänga. Dags för namninsamling! Ska Nora och de andra biblioteksbesökarna lyckas rädda biblioteket?

Huvudtema: Praktisk opinionsbildning samt att bibliotek och mötesplatser är viktiga.

Nora räddar biblioteket lägger grunden för samtal om och aktiviteter för opinionsbildning och kampanjer.

SAMTAL

Uppslag 1: Brukar ni gå till biblioteket och låna böcker? Har barnen några favoritböcker de hittat på ett bibliotek?

Uppslag 2-3: Biblioteket som mötesplats - vad mer händer på biblioteket förutom att det finns böcker? Tidningar, plats att studera, låna dator, ha språkcafé, teater, föreläsningar osv. Biblioteken är till för alla!

Uppslag 4-10: Samtala om opinionsbildning och folkrörelser. Finns det några aktuella exempel runt er på någon uppmärksam lokal fråga? Har barnen något de skulle vilja opinionsbilda om?

Fördjupning: Berätta och prata om historiska exempel, exempelvis rösträttsrörelsen eller facklig organisering.

AKTIVITET

Träffa en bibliotekarie. Ha högläsning och prata om böckers betydelse, spännande berättelser och vad mer bibliotek gör.

Historiska studiebesök. Har ni någon lokal historia kopplad till folkrörelse och opinionsbildning? Besök en staty, en utställning på läns museet, en bygdegård där det hände! Kanske finns någon guide på plats som kan berätta mer?

Kampanja! Finns det något barnen vill opinionsbilda om? Något de vill stoppa, sätta igång eller sprida kunskap om? Gör en namnsamling, rita kampanjbilder att dela på sociala media eller att ha på demonstrationsskyltar - och bjud in lokalmedia till en demonstration. Eller skriv en gemensam insändare till tidningen - eller gör en egen tidning där alla barn har var sitt uppslag.

Kan kombineras med läsning av boken Nora och klimatet - gör en informationskampanj om klimatet!

Ingen snö - ingen pulka! Nora är sur på vädret, ringer upp SMHI och får lära sig om klimatförändringarna.

Huvudtema: Förändrat klimat gör vädret tokigt. Tåg, cykel, solenergi, naturbete/vego och träd är bra.

Nora och klimatet är en liten ytlig och lättsam grundkurs i klimatfrågor, med öppningar för många olika fördjupningar.

SAMTAL

Uppslag 1-5: Prata om årstider och tokiga väder. Har barnen varit med om tokigt väder någon gång?

Fördjupning för lite äldre barn: Vilka allvarligare konsekvenser än inställda aktiviteter kan dessa extremväder ha? Orkaner, torka, bränder, matbrist, översvämningar, smältande isberg, resursbrist och så vidare.

Uppslag 6: Samtala om koldioxid och växthuseffekt. Använd närmaste fönster som exempel, ljuset kommer in, men värmen kommer inte ut.

Uppslag 7-10: Samtala om problem och lösningar. Vad kan ni göra på förskolan? Hemma? Vad behöver vi göra många tillsammans?

Fördjupning: Koppla samman med andra miljö- och hållbarhetsfrågor och eventuellt arbete med grön flagg eller liknande.

AKTIVITET

Klimatpyssel. Rita eller bygg koldioxidmolekyler tillsammans, eller bygg ett litet miniväxthus och mät temperaturen där inne.

Plantera träd. Fånga koldioxid genom att plantera träd - ute på gården eller i krukor att ta hem. Kanske små ekar som kan få egna namn?

Klimatsäkra förskolan/skolan. Gå igenom era lokaler och rutiner. Vad kan förbättras? Släcka lampor, matval, material?

Testa klimatsmarta lösningar. Besök en ekologisk gård eller ett vindkraftverk i närheten, smaka klimatsmart mat, sopsortera eller bygg en solcellsdriven leksak?

Sprid kunskap. Gör en klimatkampanj tillsammans. Rita, skriv, demonstrera!

Kan med fördel kopplas samman med läsning av Nora räddar biblioteket för inspiration kring hur opinionsbildning kan gå till.

FÖRFATTAREN

Författaren och illustratören Marléne Tamlin har arbetat med demokrati- och hållbarhetsfrågor i över 10 år, och debuterade som barnboksförfattare 2020 med populära Covve och Tvålen - en barnbok om Covid-19. Nu tar hon sig an fler komplicerade ämnen med den nya serien om Nora.

"Nu firar vi 100 år av demokrati i Sverige, men demokratin kan aldrig tas för given, utan måste vinnas och utvecklas varje dag. En viktig del är att släppa in barnen. Med bokserien om Nora vill jag bjuda in de yngsta i samhällsdebatten genom att förklara det komplexa på ett lätt och kul vis!"

www.norabok.se
hej@norabok.se

Serien om Nora

Författare och illustratör:

©Marléne Tamlin

Åldersgrupp: 3-8 år

Typ: Bilderböcker, 24 sidor

Format: Häftade 14x14 cm

Utgivna: Sep 2021 av

Ditt Bokförlag Sverige AB

ditt bok förlag

ISBN:

978-91-89197-20-6

978-91-89197-24-4

978-91-89197-22-0

978-91-89197-23-7

978-91-89197-21-3

